

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «МОГИЛІВ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ТЕХНОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИЙ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ВІННИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

Розглянуто та схвалено на
засіданні Педагогічної ради
ВСП МПТЕФК ВНАУ
Протокол №11 від 26. 07. 2023 р.

ПРИЙНЯТО ТА СХВАЛЕНО
Директор коледжу
Валентина Казьмір
26.07.2023 р.

**КОНЦЕПЦІЯ
ПРОВАДЖЕННЯ
ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

**у сфері фахової передвищої освіти
зі спеціальності 181 Харчові технології
за освітньо-професійною програмою
«Зберігання і переробка зерна»**

Могилів-Подільський, 2023

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Мета концепції.....	4
3. Обґрунтування необхідності підготовки фахівців.....	4
4. Основна мета освітньо-професійної програми.....	4
5. Основні принципи провадження освітньої діяльності.....	5
6. Стратегічні напрями розвитку освітньої діяльності.....	5
7. Формування професійних компетентностей.....	7
8. Організація освітнього процесу.....	8
10. Кадрове забезпечення.....	9
11. Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення.....	9
12. Система забезпечення якості освіти.....	9
13. Взаємодія зі стейкхолдерами.....	10
14. Академічна доброчесність.....	12
15. Очікувані результати реалізації концепції.....	12
16. Ключові показники ефективності.....	12
17. Перспективи розвитку.....	13
18. Заключні положення.....	13

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Код та найменування спеціальності: спеціальність 181 Харчові технології галузі знань 18 Виробництво та технології

Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр

Освітньо-професійна програма: «Зберігання і переробка зерна»

Освітня кваліфікація: фаховий молодший бакалавр з харчових технологій

Термін навчання: на основі повної загальної середньої освіти

– 2 роки 5 місяців;

- на основі базової середньої освіти - 3 роки 5 місяців.

Рівень кваліфікації згідно з Національною Рамкою кваліфікацій

Освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра

відповідає 5 рівню Національної рамки кваліфікацій

Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для

здобуття ступеня фахового молодшого бакалавра 150 кредитів ЄКТС

Оцінювання результатів навчання: поточний контроль у формі: заліків, усних і письмових іспитів, атестації у формі кваліфікаційного іспиту.

Розроблення Концепції освітньої діяльності з підготовки здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня «Фаховий молодший бакалавр» за освітньо-професійною програмою «Зберігання і переробка зерна» у ВСП «Могиливі-Подільський технологіко-економічний фаховий коледж Вінницького національного аграрного університету» (далі — Концепція) спричинене необхідністю забезпечення сучасної, якісної та конкурентоспроможної підготовки фахівців відповідно до вимог законодавства України у сфері фахової передвищої освіти, Стандарту фахової передвищої освіти за спеціальністю 181 «Харчові технології», потреб регіонального й національного ринку праці, а також сучасних тенденцій розвитку елеваторної та зернопереробної промисловості.

Концепція провадження освітньої діяльності за освітньо-професійною програмою «Зберігання і переробка зерна» за спеціальністю 181 «Харчові технології» визначає стратегічні засади, мету, принципи, пріоритетні напрями та очікувані результати підготовки здобувачів фахової передвищої освіти.

Концепція спрямована на забезпечення якісної професійної підготовки фахівців, здатних ефективно виконувати професійні завдання на підприємствах елеваторної, зернопереробної промисловості, здійснювати контроль якості зерна та продуктів його переробки, брати участь в організації технологічних процесів зберігання, очищення, сушіння, транспортування та переробки зернової сировини.

Освітня діяльність за ОПП ґрунтується на вимогах законодавства України у сфері освіти, фахової передвищої освіти, стандартах фахової передвищої освіти, вимогах та потребах роботодавців, сучасних тенденціях

розвитку зернової галузі, принципах студентоцентрованого навчання та забезпечення якості освіти.

2. МЕТА КОНЦЕПЦІЇ

Метою Концепції є визначення стратегічних орієнтирів провадження освітньої діяльності, спрямованої на підготовку конкурентоспроможного фахівця, здатного застосовувати сучасні технології та обладнання у сфері зберігання і переробки зерна, здійснювати контроль якості зернової сировини та продуктів її переробки, дотримуватися вимог безпечності, охорони праці та раціонального використання ресурсів.

Підготовка фахівців має забезпечувати поєднання:

- фундаментальної теоретичної підготовки;
- професійно орієнтованих знань і практичних умінь;
- лабораторно-дослідницької діяльності;
- виробничої та технологічної практики;
- цифрових компетентностей;
- комунікативних та організаційних навичок;
- здатності до професійного саморозвитку та навчання впродовж життя.

3. ОБҐРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Зернова галузь є стратегічно важливою складовою агропромислового комплексу України. Її стабільне функціонування потребує кваліфікованих працівників, які володіють сучасними технологіями приймання, визначення якості, очищення, сушіння, зберігання, транспортування та переробки зерна.

Сучасні підприємства галузі активно впроваджують автоматизовані системи управління технологічними процесами, сучасне лабораторне обладнання, цифрові засоби контролю, енергоощадні технології, системи простежуваності та принципи управління безпечністю харчових продуктів.

У зв'язку з цим виникає потреба у фахівцях, які не лише володіють традиційними технологічними знаннями, а й здатні працювати із сучасним обладнанням, лабораторними приладами, інформаційними системами та нормативною документацією.

Підготовка здобувачів за ОПП «Зберігання і переробка зерна» має забезпечувати відповідність професійних компетентностей випускників реальним потребам підприємств та регіонального ринку праці.

4. ОСНОВНА МЕТА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Формування у здобувачів фахової передвищої освіти системи професійних знань і практичних навичок, необхідних для здійснення професійної діяльності у галузі зберігання та переробки зерна; створення

умов для оволодіння здобувачами освіти загальними і фаховими компетентностями, які сприяють його соціальній мобільності та конкурентоспроможності на ринку праці; формуванню соціально-особистісних якостей випускників.

5. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Освітня діяльність здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства і регламентується Типовим положенням про організацію освітнього процесу в закладах фахової передвищої освіти, Положенням про організацію навчального процесу у ВСП «Могилів-Подільський технологіко-економічний фаховий коледж ВНАУ», Освітньо-професійною програмою» Правилами внутрішнього розпорядку.

Освітня діяльність за ОПП здійснюється на основі таких принципів:

Студентоцентрованість – урахування індивідуальних освітніх потреб, можливостей та професійних інтересів здобувачів освіти.

Практична спрямованість – максимальне наближення освітнього процесу до реальних умов професійної діяльності.

Компетентнісний підхід – формування інтегральних, загальних та спеціальних компетентностей, необхідних для професійної діяльності.

Дуальність та інтеграція з виробництвом – поєднання навчання в коледжі з практичною підготовкою безпосередньо на підприємствах галузі.

Партнерство з роботодавцями – залучення представників підприємств до формування, реалізації та вдосконалення ОПП.

Дослідницька спрямованість – залучення студентів до лабораторних досліджень, аналізу виробничих ситуацій та виконання навчально-дослідницьких завдань.

Цифровізація освіти – використання сучасних цифрових технологій, електронних освітніх ресурсів, інформаційних систем та автоматизованих засобів навчання.

Академічна доброчесність – формування культури відповідального, самостійного та доброчесного навчання.

Безпечність і сталий розвиток – формування відповідального ставлення до безпечності продукції, охорони праці, енергозбереження та раціонального використання ресурсів.

6. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

6.1. Оновлення змісту освіти

Зміст освітньо-професійної програми систематично переглядається з урахуванням:

- сучасних технологій зернозберігання та зернопереробки;

- потреб роботодавців;
- розвитку лабораторних методів контролю якості;
- цифровізації технологічних процесів;
- змін нормативно-правової та нормативно-технічної бази;
- результатів моніторингу якості освітнього процесу;
- пропозицій здобувачів освіти, випускників, педагогічних працівників та роботодавців.

Особлива увага приділяється актуалізації освітніх компонентів, пов'язаних із сучасним обладнанням, автоматизацією, лабораторним контролем, безпечністю та якістю зерна і продуктів його переробки.

6.2. Посилення практичної підготовки

Пріоритетним напрямом є забезпечення практикоорієнтованого характеру навчання.

Передбачається:

- збільшення частки практичної та лабораторної підготовки;
- використання виробничих кейсів;
- моделювання реальних технологічних ситуацій;
- проведення занять із використанням сучасного лабораторного обладнання;
- залучення фахівців підприємств до освітнього процесу;
- організація технологічної та виробничої практики;
- виконання індивідуальних професійно орієнтованих завдань.

Практична підготовка має забезпечувати формування готовності випускника до самостійного виконання професійних функцій.

6.3. Розвиток лабораторно-дослідницької компетентності

Важливою складовою підготовки є формування здатності здобувачів здійснювати лабораторний контроль якості зерна та продуктів його переробки.

Здобувачі мають набувати практичних навичок:

- відбору та підготовки проб;
- визначення показників якості зерна;
- проведення лабораторних досліджень;
- роботи із сучасними приладами;
- аналізу отриманих результатів;
- оформлення лабораторної документації;
- порівняння результатів із вимогами нормативних документів;
- прийняття обґрунтованих професійних рішень.

6.4. Розвиток цифрових компетентностей

Освітній процес передбачає поступове впровадження цифрових технологій у професійну підготовку.

Передбачається використання:

- електронних освітніх ресурсів;
- систем управління навчанням;
- цифрових засобів контролю знань;
- мультимедійних технологій;
- електронних нормативних баз;
- програмних засобів для розрахунків;
- цифрових технологій моніторингу технологічних процесів.

6.5. Партнерство з роботодавцями

Співпраця з роботодавцями розглядається як один із ключових механізмів забезпечення якості підготовки фахівців.

Передбачається:

- регулярне обговорення ОПП із роботодавцями;
- отримання пропозицій щодо її вдосконалення;
- спільне визначення актуальних професійних компетентностей;
- організація практики студентів;
- проведення гостьових лекцій та практичних занять;
- екскурсії на виробничі підприємства;
- залучення фахівців-практиків до оцінювання результатів навчання;
- сприяння працевлаштуванню випускників.

7. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Випускник ОПП має бути підготовлений до виконання професійних завдань, пов'язаних із:

1. прийманням та розміщенням зернової сировини;
2. визначенням показників якості зерна;
3. проведенням лабораторного контролю;
4. очищенням зерна від домішок;
5. сушінням зерна;
6. організацією та контролем процесу зберігання;
7. транспортуванням зернової сировини;
8. контролем технологічних параметрів;
9. підготовкою зерна до переробки;
10. здійсненням технологічних операцій під час переробки зерна;

11. контролем якості продуктів переробки;
12. веденням технологічної та лабораторної документації;
13. дотриманням вимог охорони праці та безпеки;
14. дотриманням принципів безпечності харчових продуктів;
15. використанням сучасних інформаційних та цифрових технологій.

8. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Освітній процес за ОПП організовується з використанням сучасних форм і методів навчання:

- лекцій;
- семінарських занять;
- лабораторно-практичних занять;
- практичних занять;
- навчальних та виробничих практик;
- проєктного навчання;
- кейс-методу;
- проблемного навчання;
- дослідницьких завдань;
- професійних симуляцій;
- самостійної роботи;
- індивідуальних завдань;
- змішаного та дистанційного навчання.

Особливе місце займають методи, що передбачають аналіз реальних виробничих ситуацій та прийняття професійних рішень.

9. ІНДИВІДУАЛЬНА ОСВІТНЯ ТРАЄКТОРІЯ

ОПП передбачає створення умов для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти шляхом:

- вибору вибіркових освітніх компонентів;
- участі у проєктній та дослідницькій діяльності;
- вибору баз практики;
- виконання індивідуальних професійних завдань;
- участі у конкурсах, конференціях та професійних заходах;
- використання додаткових електронних освітніх ресурсів.

10. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Реалізація ОПП забезпечується педагогічними працівниками, які мають відповідну освіту, професійну компетентність, педагогічний або практичний досвід.

Пріоритетними напрямками професійного розвитку педагогічних працівників є:

- підвищення кваліфікації;
- стажування на підприємствах галузі;
- опанування сучасних технологій навчання;
- ознайомлення з новітнім технологічним обладнанням;
- участь у професійних конференціях, семінарах та тренінгах;
- розвиток цифрової компетентності;
- співпраця з науковими установами та закладами вищої освіти.

11. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Для реалізації ОПП необхідно забезпечувати постійне оновлення:

- навчальних кабінетів;
- лабораторій;
- лабораторного обладнання;
- засобів вимірювання;
- навчально-методичних матеріалів;
- електронних освітніх ресурсів;
- нормативної та технологічної документації;
- мультимедійного обладнання.

Особливого значення набуває розвиток лабораторії товарознавства зерна та продуктів його переробки як навчально-дослідницького середовища для формування професійних компетентностей.

12. СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Забезпечення якості реалізації ОПП передбачає:

- регулярний моніторинг якості освітнього процесу;
- опитування здобувачів освіти;
- опитування випускників;
- опитування роботодавців;
- аналіз результатів навчання;
- перегляд та оновлення освітньо-професійної програми;
- контроль якості практичної підготовки;
- аналіз результатів атестації;
- дотримання принципів академічної доброчесності;
- постійне професійне вдосконалення педагогічних працівників.

Результати моніторингу використовуються для прийняття управлінських рішень та вдосконалення змісту й організації освітнього процесу.

13. ВЗАЄМОДІЯ ЗІ СТЕЙКХОЛДЕРАМИ

Важливим стратегічним напрямом реалізації освітньо-професійної програми «Зберігання і переробка зерна» є системна взаємодія закладу фахової передвищої освіти з роботодавцями, підприємствами елеваторної промисловості (елеватори, зернові комплекси, фермерські господарства), зернопереробними підприємствами (борошомельні, круп'яні, комбікормові заводи) .

Співпраця спрямовується на забезпечення відповідності змісту освітньо-професійної програми сучасним вимогам виробництва, формування у здобувачів освіти актуальних професійних компетентностей, посилення практичної складової підготовки та підвищення конкурентоспроможності випускників на ринку праці.

Основними формами взаємодії з роботодавцями є:

- **Участь роботодавців у формуванні та вдосконаленні ОПП**

Представники підприємств залучаються до:

- обговорення проєкту освітньо-професійної програми;
- надання пропозицій щодо її змісту та структури;
- визначення актуальних професійних компетентностей;
- визначення освітніх компонентів, необхідних для професійної діяльності;
- обговорення переліку вибірових дисциплін;
- перегляду програм навчальних і технологічних практик;
- оцінювання відповідності програмних результатів навчання потребам виробництва.

Пропозиції роботодавців аналізуються цикловою комісією та враховуються під час щорічного моніторингу й оновлення ОПП.

До вдосконалення ОПП залучаються:

- здобувачі освіти;
- педагогічні працівники;
- випускники;
- роботодавці;
- представники професійної спільноти;
- науковці;
- представники органів студентського самоврядування.

- **Залучення роботодавців до освітнього процесу**

Для наближення навчання до реальних умов професійної діяльності передбачається систематичне залучення фахівців підприємств до проведення:

- гостьових лекцій;
- практичних і лабораторних занять;

- майстер-класів;
- виробничих тренінгів;
- професійних дискусій;
- круглих столів;
- презентацій сучасних технологій та обладнання;
- консультацій щодо виконання курсових і дослідницьких проєктів.

Особлива увага приділяється демонстрації реальних виробничих процесів: приймання зерна, визначення його якості, очищення, сушіння, транспортування, формування партій, організації зберігання, контролю технологічних параметрів та лабораторного аналізу.

- Організація практичної підготовки на підприємствах

Підприємства-партнери залучаються до організації навчальної, технологічної та виробничої практики здобувачів освіти.

Під час практики студенти мають можливість:

- ознайомитися зі структурою та організацією роботи підприємства;
- вивчити технологічні схеми приймання та післязбиральної обробки зерна;
- брати участь у визначенні показників якості зерна;
- працювати з лабораторним обладнанням;
- ознайомлюватися з роботою зерноочисного та сушильного обладнання;
- вивчати технологію зберігання зерна;
- ознайомлюватися з автоматизованими системами управління технологічними процесами;
- аналізувати виробничу документацію;
- виконувати індивідуальні професійні завдання.

Практичні завдання формуються з урахуванням реальних технологічних процесів підприємств та погоджуються з керівниками практики від виробництва.

- Участь роботодавців в оцінюванні якості підготовки

Представники підприємств можуть залучатися до:

- рецензування освітньо-професійної програми;
- оцінювання практичних завдань;
- участі у професійних конкурсах;
- обговорення результатів практики;
- проведення анкетування;
- надання відгуків щодо рівня професійної підготовки студентів;
- оцінювання відповідності сформованих компетентностей вимогам робочого місця.

Отримані результати використовуються для вдосконалення змісту ОПП та організації освітнього процесу.

14. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Реалізація ОПП здійснюється з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Учасники освітнього процесу мають дотримуватися принципів:

- чесності;
- самостійності;
- відповідальності;
- достовірності результатів навчання;
- коректного використання інформаційних джерел;
- недопущення плагіату та інших порушень академічної доброчесності.

15. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ

Реалізація Концепції має забезпечити:

- підвищення якості професійної підготовки;
- відповідність компетентностей випускників потребам роботодавців;
- посилення практичної складової освітнього процесу;
- розвиток лабораторно-дослідницьких умінь;
- формування цифрової компетентності;
- розширення співпраці з підприємствами зернової галузі;
- удосконалення матеріально-технічної бази;
- підвищення конкурентоспроможності випускників;
- розширення можливостей працевлаштування;
- формування готовності до професійного розвитку та навчання впродовж життя.

16. КЛЮЧОВІ ПОКАЗНИКИ ЕФЕКТИВНОСТІ

Ефективність реалізації Концепції оцінюється за такими показниками:

Напрямок	Показник результативності
Якість освіти	позитивна динаміка результатів навчання
Практична підготовка	збільшення кількості практикоорієнтованих завдань
Співпраця з роботодавцями	кількість спільних заходів, практик, консультацій
Працевлаштування	рівень працевлаштування випускників за фахом
Матеріальна база	кількість оновленого обладнання
Цифровізація	використання сучасних цифрових освітніх ресурсів
Дослідницька діяльність	кількість студентських дослідницьких

	робіт
Професійний розвиток викладачів	кількість стажувань та підвищень кваліфікації
Якість ОПП	кількість обґрунтованих пропозицій та внесених змін
Задоволеність здобувачів	результати анкетування студентів

17. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Перспективними напрямками розвитку ОПП «Зберігання і переробка зерна» визначено:

- поглиблення співпраці з підприємствами зернової та зернопереробної галузі;
- розвиток дуальної форми здобуття освіти;
- розширення баз практики;
- оновлення лабораторного обладнання;
- впровадження сучасних методів контролю якості зерна;
- використання цифрових технологій у професійній підготовці;
- розвиток студентської науково-дослідницької діяльності;
- залучення фахівців-практиків до освітнього процесу;
- розширення співпраці із закладами вищої освіти та науковими установами;
- розвиток міжнародної та міжінституційної співпраці;
- систематичне оновлення змісту ОПП відповідно до потреб ринку праці.

18. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Концепція провадження освітньої діяльності за ОПП «Зберігання і переробка зерна» є стратегічним орієнтиром розвитку професійної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти.

Її реалізація спрямована на формування фахівця нового покоління – професійно компетентного, практично підготовленого, здатного працювати із сучасними технологіями та обладнанням, здійснювати контроль якості та безпечності зерна і продуктів його переробки, використовувати цифрові технології та приймати обґрунтовані професійні рішення.

Концепція підлягає періодичному перегляду та актуалізації з урахуванням змін законодавства, розвитку технологій, потреб ринку праці, результатів моніторингу якості освітньої діяльності та пропозицій основних роботодавців.